

Tab. 3. Léčebné postupy u akutního poškození ledvin (1, 12, 13, 14, 15, 16, 17)

Specifické postupy – vždy u známé příčiny
<p>Intoxikace léky, toxickými látkami, drogami</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Antidotum <p>Etanol u metanolu a etylenglykolu Naloxon u opiátů a heroínu Flumazenil u benzodiazepinů N-acetylcystein u paracetamolu (také u <i>Amanita phalloides</i>) Silybinin (Legalon) – otrava <i>Amanita phalloides</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hemodialýza – high-fluxová <p>Metanol, etanol, etylenglykol Léky – litium, salicyláty, karbamazepin, metformin (při těžké laktátové acidóze), teofylin, kyselina valproová, barbituráty, fenytoin</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Výměnná plazmaferéza <p><i>Amanita phalloides</i>, tyreoidální hormony (tyreotoxická krize nebo otrava)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hemoperfuze <p>Již málo používaná metoda v terapii intoxikací a v některých státech není vůbec dostupná, v současnosti je v mnoha případech (intoxikace léky) nahrazena high-fluxovou hemodialýzou</p>
<p>Sepse</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Širokospektrální empirická parenterální antimikrobiální terapie podle předpokládané infekce aplikovaná do 1 hodiny od diagnózy sepse ■ Vždy vyloučení a sanace zánětlivého ložiska ■ V případě rozvinutého MODS nebo septického šoku je ke zvažení použití mimotělní eliminační terapie s odstraněním cytokinů, endotoxinu a také plazmaferéza ■ Podpůrná terapie – Hydrocortison i. v. (100–200 mg/den) v případě septického šoku, 20% albumin i. v., transfuze krevních derivátů
<p>Rhabdomyolýza</p> <p>V závislosti na funkci ledvin a zachované diuréze Při zachované funkci ledvin a dostatečné diuréze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ volumová resuscitace s dostatečným přísunem tekutin parenterálně, alkalizace moči, podání 20% manitolu intravenózně k podpoře diurézy (lze také furosemid, pokud by hrozilo tekutinové přetížení) <p>Při selhání ledvin a anurii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ high-fluxová IHD, kontinuální veno-venozní hemodialýza, případně také výjimečně hemoadsorpce nebo plazmaferéza
<p>Kardiorenální syndrom</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Léčba je v závislosti na tíži renálního a kardiálního postižení ■ Diuretika (kličková – furosemid), spironolakton (do CKD G4) ■ ACEi, ARBs, betablokátory, SGLT2 inhibitory, vazodilatancia (nesiritid), finerenon (u diabetes mellitus 2. typu) ■ Hemodialýza (IHD nebo CVVHD) u závažných stavů ischemického nebo kongestivního AKI ■ Léčba primárního kardiálního postižení (infarkt myokardu, chlopenní vady, ischemická choroba srdeční) ■ Léčba CKD
<p>Hepatorenální syndrom</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Terlipressin, 20% albumin, cefalosporin 3. generace ■ Ve státech, kde není dostupný terlipressin se podává noradrenalin nebo midodrin ■ Transjugulární portosystémový shunt ■ Při těžkém AKI – hemodialýza preferenčně high-fluxová ■ Transplantace jater
<p>Rychle progredující glomerulonefritida</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Podle základního onemocnění může být asociována s ANCA vaskulitidou, SLE, antiGBM nemocí ■ Imunosupresivní terapie – kortikoidy, cyklofosfamid (příp. rituximab) ■ Výměnná plazmaferéza, imunoadsorpce
Obecné postupy – u všech pacientů
<p>Kontrolovaná tekutinová resuscitace</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Stěžejní je úvodní vyhodnocení stavu hydratace/volémie u pacienta ■ Obvykle v dávce 30 ml/kg po dobu 2–6 hodin, poté se přísun tekutin upravuje s ohledem na stav pacienta, krevní tlak a diurézu ■ Preferována je aplikace balancovaných krystaloidů ■ Je vhodné se vyhnout podání koloidních náhradních roztoků (např. Voluven) s výjimkou těžkého krvácení ■ V případě stavu hyperhydratace/hypervolémie je tekutinová resuscitace kontraindikována
<p>Diuretická terapie</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kličková diuretika – furosemid ■ Potenciálně je neúčinná ve 3. st. AKI ■ Indikace – léčba tekutinového přetížení, podpora diurézy
<p>Vazopresorická terapie</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ V případě šokového stavu je při AKI preferováno podání noradrenalinu (typicky se podává ředěný ve fyziologickém roztoku) v dávce podle klinické potřeby pacienta <p>V případě septického šokového stavu je možné podání argipressinu (nebo terlipressinu)</p>
<p>Kontrola glykemie</p> <p>U kriticky nemocných je vhodné udržování glykemie v rozmezí 7,7–11 mmol/l</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Obecně u kriticky nemocných není žádoucí příliš vysoký přísun glukózy, ani hypoglykemie
<p>Úprava iontogramu</p> <p>Pravidelné kontroly koncentrace iontů (Na⁺, K⁺, Cl⁻, Ca²⁺, P, Mg²⁺) v součinnosti s hodnocením ABR, osmolality plazmy, FENa⁺, FEurea, s úpravou jejich podávání – při aplikaci parenterální výživy, balancovaných krystaloidů</p> <p>Roztoky s vysokým obsahem chloridů (0,9% NaCl) mohou zhoršit metabolickou acidózu u kriticky nemocných</p>
<p>Pravidelná monitorace renálních funkcí a diurézy</p> <p>Kontrola koncentrace sérového kreatininu 1x za 24 hodin Kontrola diurézy s jejím hodnocením á 6–12 hodin</p>